

Quum recenti adhuc memoria Borbonius Romam vicit. Cæterum *Gallia* hodie non æque late patet atque olim; nam & Italia pars ea, quæ inter Alpes & Anconam sita est Gallia Cisalpina quondam dicta fuit, nunc autem *Lombardia* appellatur: & Belgarum magna pars hodie Germaniæ adscribitur, quæ ex Cæsaris, & Ptolemæi, veterumque omnium descriptione ad Galliam pertinebat: Galliam enim *Transalpinam* quam Plin. *Comatam*, Ptolemæus *Celtogalliam* vocat, in tres partes divisere, *Celticam*, *Belgicam*, & *Aquitaniam*. Prole in quatuor, *Aquitaniam*, *Lugdunensem*, quæ eadem est cum Cæsaris *Celtica*, *Belgicam* & *Narbonensem*. Definiverunt eam Pyrenæis Montibus, Rheno, Oceano & Alpium jugis: quum hodie quicquid a Caletio Orientem versus spectat, non Gallia sed Germaniæ adenseatur, & Rheni utramque ripam Germani late sibi vindicent. Vrbes præcipuæ sunt *Lutetia Parisiorum*, *Massilea*, *Narbona*, *Lugdunum*, *Pictavium*, *Burdigola*, *Næmagus*, *Juliomagus*, *Aurelia*, *Rothomagum*, *Rupelle*, aliæque plurimæ, de quibus in particularibus descriptionibus fusius. Lacubus non caret Gallia. Inter eos principis loci qui Latinis *Lemanus*: plerisque Gallia Lacus habitus. De quo cum peculiarem in hoc volumine Tabulam habeat, plura hic non addam, eo Lectorem remittens. Quarta ab Opido Arvernæ Bessio miliaris parte Mons est, inque eo Lacus late se extendens: tam altus, ut fundo existimetur carere. Nulla in eum, quod quidem intuentium oculis patere potest, influit Aqua. Si quis quid in eum projiciat, Tonitrua dicitur mox auditurus, Fulgetra visurus, Pluviam & Grandinem habiturus. Haud procul inde Crypta est, cujus os rotundum, vulgo *Creux de Soulcis*: & Abyssus, cujus profunditas explorari nequit: & huic si quis injecto lapide aurem admoveat, murmur percepturus auribus perhibetur ingens & mirabile strepitum, Tonitruo ex remotioribus venienti locis non absonum. Æstivis mensibus etsi nihil injiciatur, Streptus tamen in cavitatibus intelligitur. Putantur inesse venti, inter se quasi belligerantes. *Abitacini* vel *Avitaci*, cui ab avito nomen, Locus in Arvernia apud Claromontem tam graphica est apud Sidonium lib. 11 Epist. 11 rei que conveniens descriptio, ut hodie primum delineata videatur, qua dexter, qua lævus. De *Rubreso Lacu* legendus Pomponius Mela lib. 11 cap. quo Gallia Narbonensis depingitur, Plin. *Rubrensem* nominat. *λίμνη Ναρβωνίης* Strab. & Steph. Latatur etiam Gallia Fluminibus, quæ magna, quæ parva, innumeris. Nominat simul Fluvios non paucos Aufonius Eidylio 111, ubi de Mosella.

Non tibi se Liger anteferet, non Axona præceps,
Matrona non, Gallis, Belgisque intersita fines;
Santonico reflus non ipse Carantonus æstu,
Amnis, & auriferum postponet Gallia Tarnem:
Insanumque ruens per saxa rotantia late
In mare purpureum, Domina tamen ante Mosella
Numine adorato, Tarbellius ibit Aturnus.

Et paulo post,
Te Druna, te sparsis incerta Druentia ripis,
Alpinique colent fluvii, duplicemque per urbem
Qui meat, & dextra Rodanus dat nomina ripæ:
Te Stagnis ego caruleis, magnumque sonoris
Annibus, æquorea te commendabo Garumna.